

N:o 88.

Af herr **E. J. Ekman**, om beviljande af pension åt förre tryckaren vid riksbankens sedeltryckeri, Karl Johan Vilhelm Berglund.

F. d. sedeltryckaren vid riksbankens sedeltryckeri, Karl Johan Vilhelm Berglund, har, såsom hans här bifogade skrifvelse till Riksdagens bankoutskott samt öfriga bilagor utvisa, tjenstgjort vid nämnda tryckeri från hösten 1847 till den 23 februari 1878, således i öfver 30 år, och har af sina förmän erhållit betyg om ett hedrande uppförande samt om att han med flit och noggrannhet samt till deras belåtenhet fullgjort sina åligganden. Orsaken att han måste lemna den anställning, som han innehaft i så många år, var enligt hans egen uppgift i bifogade skrifvelse den, att enkronesedlarne indrogos 1878, hvadan arbetspersonalen något minskades. Sedan den tiden har han försökt att på annat sätt försörja sig och sin familj. Men när han nu till följd af ålderdom — han är 62 år gammal — och sjuklighet är enligt läkares och rotemans intyg oförmögen att med arbete försörja sig, så synes det vara billigt, att han ihågkommes med en liten pension af Riksdagen.

Vid 1882 års riksdag beviljades hans forne kamrat vid riksbankens sedeltryckeri, Frans August Frölund, som tjenat ungefär lika länge, en pension af 400 kronor. Bankoutskottet anförde i sitt tillstyrkande utlåtande åtskilligt, som äfven nu torde vara tillämpligt. Utskottet säger nemligen: »Men det är ej heller på några rättsanspråk vare sig motionen

eller ansökningen blifvit stödda, utan synas desamma endast åsyfta att framhålla Frölunds behof af hjälp och de bevekande omständigheter, som mana dertill, att denna hjälp må lemnas af riksbankens principal, Riksdagen, att utgå af riksbankens medel. Och från sådan synpunkt betraktad, finnes enligt utskottets uppfattning fog så väl därför att framställning i ämnet blifvit gjord som ock därför att den må vinna afseende.» Sedan utskottet vidare erinrat om, att han med flit, skicklighet och noggranhet skött sin befattning samt erinrat om att hans forne husbönder numera äro döde och att han befinner sig i nödstäld belägenhet, då hans verksamhetsförmåga i följd af sjuklighet och inträdande ålderdom så aftagit, att han icke vidare kan genom arbete skaffa sig och de sina lifsuppehälle, säger utskottet till sist: »Dessa omständigheter synas utskottet tala kraftigt nog därför, att Riksdagen icke må lemna en hjälpbehöfvande, utarbetad och sjuklig man, hvilken under en tidrymd af trettiofyra år egnat en trägen och väl vitsordad verksamhet åt en med riksbanken förenad anstalt utan understöd för hans återstående dagar.»

Med anledning af hvad jag haft äran anföra vågar jag härmed vördsam samt föreslå,

att Riksdagen måtte bevilja åt förre tryckaren vid riksbankens sedeltryckeri, Karl Johan Vilhelm Berglund, under hans återstående lifstid ett årligt understöd af 400 kronor att utgå af riksbankens medel.

Om remiss till bankoutskottet anhålles.

Stockholm den 30 januari 1892.

E. J. Ekman.

Bilagor till motionen n:r 88.

Afskrift.

Till Riksdagens bankoutskott.

Hos bankoutskottet får undertecknad, f. d. sedeltryckare i riksbanken, ödmjukast anhålla om beaktandet af nedanstående förhållande och utbedja mig förord för denna sak. Dessa förhållanden motivera nemligen förord i Riksdagen om en pension åt mig på fyra hundra kronor årligen.

År 1878 fick jag sluta efter mer än 30-årigt arbete som sedeltryckare i riksbanken; under denna tid vill jag tro ingen kan tillvita mig något nämnvärdt fel i tjensten, såsom oordentlighet, oredlighet eller dryckenskap. Uti den omständigheten att jag blef afskedad, så kan det ju lätt ligga anledning till misstankar om ett fel å min sida, men då jag tjenat öfver 30 år ligger ju deri ett bevis för åtminstone godkänd pligttrohet, ty annars skulle väl ej tjenstetiden blifvit så lång.

Orsaken hvarför jag fick sluta var att bankens sedlar af en kronas valör blef af *Riksdagen* indragna och arbetet för oss handpresstryckare minskades, hvaraf naturligaste följden var, att arbetare afskedades. Skälet för att lotten föll på mig, var, att jag då ansågs för ej alldeles utfattig. Berömligt för vederbörande var dock, att de så länge som möjligt försökte uppehålla oss med arbete.

Några år efter mitt afskedande kunde jag lefva utan pension, men slutligen blef en pension mitt sista hopp, och i detta ligger orsaken att jag så många år efter mitt afskedande söker hjälp.

Jag är 62 år gammal och utfattig, detta må ju förklara min begäran, i synnerhet då jag vet att en sådan begäran förut af Riksdagen bifallits; allt hvad jag har haft är gånget till dagligt bröd, och rotemans intyg jemte debetsedlarne utvisa, att jag är i fattiga omständigheter.

En af mina kamrater, F. A. Frölund, då endast 50 år gammal, fick 1882 af Riksdagen sig beviljad pension af 400 kronor årligen; efter hvad jag sport, anfördes då såsom skäl, att han sökt en plats i riksbanken, men blifvit förbigången; men får jag då åberopa, att jag fått sluta utan mitt förvållande min befattning i riksbanken af brist på arbete, som härledde sig af Riksdagens beslut af enkronosedlarnes indragning, så må detta vara lika *talande skäl* för mig, som att min kamrat blifvit förbigången.

Bankens tryckeri levererade 32,000 st. en-kronosedlar dagligen till sedelkontoret, och då detta arbete blef slut, så är det ju ganska tydligt, att det blef så litet göra, hvarför arbetare afskedades.

Jag har mig bekant, att sådana frivilliga pensioner som denna ej gerna beviljas, och orsaken förmodar jag bland andra är den, att om en får, vilja flera hafva sammalunda; i detta fall är dock ej sådant att befara, ty af alla mina förra kamrater kan ej någon begära hjälp af sådana orsaker, som att de i brist på arbete af sedlarnes indragning afskedats, emedan de alla ännu ha arbete i riksbankens tryckeri.

Att herrar bankofullmäktige afslå en begäran på 400 kronor, kan ju härleda sig af att föreståndaren för tryckeriet antager arbetare och aflönar desamma, och att herrar bankofullmäktige icke ha något göra med arbetarne.

Men om man tar saken i närmare betraktande, så utom bankens sedlar tryckas bankens despositionsbevis, upp- och afskrifningsräkningar m. fl. arbeten, så tryckas i banken skrifkartor och beläggningsstämplar för statskontorets räkning, så tryckas statsobligationer för riksgäldskontorets räkning, alla dessa arbeten verkställas af arbetarne, och då man arbetat i svenska statens tjänst öfver 30 år, så är det därför man ödmjukast begär pension.

Förlitande mig på bankoutskottets godhetsfulla beviljande, och sedermera på Riksdagens medgifvande, får jag i största ödmjukhet underdånigast teckna

Stockholm i januari 1892.

C. Berglund
f. d. sedeltryckare.

Lika lydande med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.

Afskrift.

Att C. J. W. Berglund började sitt arbete vid riksbankens sedeltryckeri på hösten 1847, få vi, undertecknade, på begäran intyga.

Stockholm den 16 april 1878.

A. Fröberg,
sedeltryckare.

F. A. Frölund,
sedeltryckare.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

A. Gust. Nilson.

Afskrift.

Boktryckerikonstförvandten, tryckaren Carl Johan Vilhelm Berglund, som sedan före 1852 haft anställning vid riksbankens sedeltryckeri, lemnas det vitsord, att han med flit och noggrannhet fullgjort sina åligganden samt ådagalagt ett hedrande uppförande.

Stockholm den 30 september 1872.

Jacob Bagge.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.

Afskrift.

Konstförvandten herr Carl Berglund, hvilken såsom tryckare varit härstädes anställd från den 1 oktober 1872, har till min belåtenhet fullgjort honom tilldelta arbeten, och då hans uppförande varit hedrande, rekommenderas han, som nu härifrån afflyttar, hos en och hvar till det bästa.

Stockholm och riksbankens sedeltryckeri den 23 febr. 1878.

C. A. Nyman.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.

Afskrift.

Stämpel.

1. Att sedeltryckaren i riksbanken Carl Johan
2. Wilhelm Berglund
3. född den 10 febr. 1829 i finska förs.
4. är oförhindrad att begagna H. H. Nattvard och åtnjuter medborgerligt förtroende
5. — — — — —
6. — — — — —
7. — — — — —

8. varder härmed på begäran intygadt för sökande af pension

9. _____

10. _____

Stockholm, Katarina församling den 2 maj 1887.

Inf. L. 1883 n:o 219.

Axel Landqvist,
pastor.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.

Afskrift.

Att f. d. sedeltryckaren vid riksbankens sedeltryckeri herr Carl Joh. Wilh. Berglund, nära 62 år gammal, lider af venstersidig kronisk lunginflammation (tubercularis pulmonum) och både genom sin ålder och denna sjukdom är oförmögen att sig med arbete försörja, intygas.

Stockholm den 12/1 1891.

Martin de Ron
leg. läkare.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.

Afskrift.

13:de roten.

Att f. d. sedeltryckaren Carl Johan Wilh. Berglund, född den 10 februari 1829, boende i huset n:r 6 Kapellgränd, hvilken synes ega hem-
ortsrätt i Stockholm, är stadd i fattiga och behöfvande omständigheter,
varder med afseende å hans ansökning att erhålla pension af Riksdagen
härmed intygadt.

Obs. Detta betyg gäller endast för ofvan angifna ansökning och bör
vid uppvisandet behållas af den person eller inrättning, hos hvilken an-
sökan göres.

(Formulär n:r 10.)

F. Häggström,
roteman.

13 R.
7 Okt. 90.
Stockholm.

Lika med originalet intyga:

M. Hellgren.

August Nilson.